

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **A. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 5. 8. 2005, č. j. 47 Az 634/2003 – 63,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 2. 2005, č. j. 47 Az 634/2003 – 47 zamítl žalobu žalobce podanou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2003, č. j. OAM-6387/VL-11-P01-2001 a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pod bodem I. výroku rozsudku rozhodl tak, že návrh žalobce na ustanovení zástupce soudem se zamítá. Přezkoumávaným rozhodnutím správního orgánu nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 385/199 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákona o azylu) a současně bylo rozhodnuto o tom, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Krajský soud dospěl v odůvodnění rozsudku k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal včas kasační stížnosti žalobce (dále též jen stěžovatel) a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. Navrhoval, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 5. 8. 2005, č. j. 47 Az 634/2003 – 63 návrh žalobce na ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti zamítl a současně stěžovatele vyzval, aby do 10-ti dnů ode dne doručení tohoto usnesení založil do soudního spisu plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění usnesení soud uvedl, že vyzval žalobce, aby vyplnil tiskopis potvrzující jeho osobní, majetkové a výdělkové poměry k žádosti o bezplatné zastoupení advokátem, a aby vyplněný tiskopis vrátil soudu ve lhůtě 10-ti dnů od jeho doručení. Tiskopis s výzvou byl žalobci doručen dne 25. 7. 2005, přičemž do dne vydání tohoto usnesení nebyl soudu vrácen. Soud dále citoval ustanovení § 35 odst. 7 a konstatoval, že po posouzení návrhu, který žalobce na pokyn soudu nedoplnil, dospěl k závěru, že žalobce neprokázal, že by u něj byly předpoklady k tomu, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a proto jeho návrh pod bodem I. výroku zamítl. Dále citoval ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. a konstatoval, že pod bodem II. výroku tohoto usnesení proto žalobce vyzval, aby ve lhůtě do 10-ti dnů od doručení předložil soudu plnou moc udělenou advokátovi k řízení o kasační stížnosti s tím, že pokud této výzvě nevyhoví a nedostatek podmínky řízení se tak nezdaří odstranit, soud kasační stížnost podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítne.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel včas kasační stížnost, v níž uvedl, že s usnesením nesouhlasí, neboť v průběhu azylového řízení se změnil několikrát azylový zákon a stěžovatel kvůli špatné znalosti českého jazyka neměl možnost prostudovat tyto změny. Dále upozornil na to, že se několikrát pokusil spojit s paní advokátkou Mgr. I. Š., avšak nezdařilo se mu to. Poukazoval na to, že nemá žádnou práci a nemá finanční prostředky. Zdůrazňoval, že nedostal formulář – vzor 060 od soudu a že pravděpodobně došlo k chybě, neboť tiskopis od pošty nedostal. Z těchto důvodů ho nemohl vyplnit. Upozornil, že bydlí stále na stejné adrese. Navrhoval, aby napadené usnesení krajského soudu bylo zrušeno a byl mu ustanoven zástupce z řad advokátů. Uvedl dále, že na výzvu vyplní formulář – vzor 060. Požadoval odklad účinnosti tohoto rozhodnutí.

Poté byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti žalobce podané proti usnesení ze dne 5. 8. 2005 s tím, že žalobce není zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci zde uplatněného důvodu, přičemž neshledal pochybení ze strany soudu, které by odůvodňovalo Nejvyššímu správnímu soudu se od zásady vázanosti rozsahem kasační stížnosti odchýlit. Dospěl pak k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ačkoliv v kasační stížnosti stěžovatel výslovně nečiní odkaz na příslušné ustanovení soudního řádu správního stran uvedení důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., lze z obsahu kasační stížnosti usuzovat, že se nápravy vydaného rozhodnutí dovolává z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., byť jednoduchým způsobem vyjádřeným. Dovolává se totiž tohoto, že advokáta potřebuje z důvodu změny azylového zákona a špatné znalosti českého jazyka. Namítá dále, že se nemohl spojit se svou advokátkou, že nemá dostatek finančních prostředků a zdůrazňuje, že ač bydlí na stále stejné adrese, formulář – vzor 060 od soudu nedostal. Z uvedeného lze dovodit, že stěžovatel nesouhlasí s právním posouzením věci soudem v předcházejícím řízení.

V posuzované věci plyne z obsahu spisu, že k žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, reagoval Krajský soud v Praze usnesením ze dne

26. 5. 2005, č. j. 47 Az 634/2003 – 58, v němž stěžovateli uložil, aby ve lhůtě do 10-ti dnů od doručení tohoto usnesení zaslal soudu řádně vyplněné a zároveň doložené „potvrzení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech“, jehož formulář zaslal spolu s tímto usnesením. Uvedené usnesení bylo stěžovateli zasláno do vlastních rukou na adresu, kde se stěžovatel zdržuje, tj. na adresu: K., D. 2. Protože stěžovatel nebyl zastižen, byla zásilka dne 15. 7. 2005 uložena a téhož dne bylo stěžovateli její uložení oznámeno. Stěžovatel si však zásilku nevyzvedl a tato byla vrácena zpět soudu. Podle § 50c odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb. ve znění pozdějších předpisů platí, že nebude-li uložena písemnost vyzvednuta do tří dnů nebo, jde-li o písemnost, která má být doručena do vlastních rukou, do 10-ti dnů od uložení, považuje se poslední den lhůty za doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl; to neplatí, je-li náhradní doručení písemnosti vyloučeno (§ 50d odst. 1) nebo bylo-li uložení písemnosti neúčinné.

Na základě výše uvedeného je tedy nutno zásilku považovat za doručenou dnem 25. 7. 2005, a to přesto, že se stěžovatel o uložení nedozvěděl. Nelze tedy souhlasit s námitkou stěžovatele uvedenou v kasační stížnosti, totiž s tvrzením, že mu výzva k prokázání osobních a majetkových poměrů nebyla doručena, neboť podle obsahu spisu bylo tuto výzvu nutno považovat za doručenou dnem 25. 7. 2005.

Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Podle ustanovení § 35 odst. 7 věty první s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odst. 2 platí v takovém případě stát.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. věty první, účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud především konstatuje, že nedostatek právního zastoupení stěžovatele v řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu, není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti.

Dále je třeba uvést, že z citace ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s. plyne, že účastníku lze ustanovit usnesením zástupce tehdy, jestliže jsou splněny současně dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmu. Jak vyplývá z ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., je v řízení o kasační stížnosti zastoupení advokátem povinné. Při posuzování zákonné podmínky „je-li to třeba k ochraně jeho práv“ – uvedené v ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s., lze jistě dospět k závěru, že ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti bude vždy třeba k ochraně práv stěžovatelů, a stěžovateli lze přisvědčit potud, pokud se dovolává ustanovení advokáta pro špatnou znalost českého jazyka a složitost úpravy obsažené v azylovém zákoně. Lze tedy uzavřít, že v posuzované věci ochrana práv stěžovatele vyžadovala ustanovení advokáta, a byla tak splněna jedna z podmínek uvedených v ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s. Současně však nutno konstatovat, že splnění pouze jedné z podmínek uvedených v § 35 odst.

7 s. ř. s., nepostačuje pro závěr o povinnosti soudu ustanovit advokáta v řízení o kasační stížnosti. Je totiž třeba, aby byla zároveň splněna další, v tomto ustanovení uvedená podmínka, tj. že jde o navrhovatele, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků. K tomu, aby mohla být tato podmínka posouzena, je třeba součinnosti účastníka, který musí doložit, že nemá dostatečné prostředky.

Jak vyplývá z výše uvedeného, stěžovatel tuto nezbytnou součinnost nevyvinul, neboť na výzvu Krajského soudu v Praze obsaženou v usnesení ze dne 26. 5. 2005, č. j. 47 Az 634/2003 – 58, obsahující vyčerpávající informaci o dalším možném postupu soudu v této věci, stěžovatel ve lhůtě soudem stanovené, která uplynula dne 4. 8. 2005, ostatně ani později, nereagoval. Na výše uvedeném závěru nemůže změnit ničeho ani námitka stěžovatele, který tvrdí, že se nemohl spojit se svou advokátkou, neboť pokud by na výzvu soudu reagoval, a bylo by prokázáno, že splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, zřejmě by došlo k tomu, že by mu byl advokát pro řízení o kasační stížnosti ustanoven.

Za této situace nelze než uzavřít, že v postupu Krajského soudu v Praze, ani v napadeném usnesení tohoto soudu nebylo shledáno pochybení. Nejvyšší správní soud sdílí názor vyslovený v odůvodnění napadeného usnesení, že nereagoval-li stěžovatel na výzvu soudu k doložení svých majetkových poměrů a ve stanovené lhůtě soudu nijak nedoložil, že nemá dostatečné prostředky, nebylo možno podmínku předpokladu pro osvobození od soudních poplatků přezkoumat, což ve svých důsledcích znamená, že předpoklady pro osvobození od soudních poplatků nesplnil a nelze mu podle dikce ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s. ustanovit zástupce – advokáta v řízení o kasační stížnosti.

Výše uvedený závěr pro stěžovatele tedy znamená, že hodlá-li pokračovat v řízení o kasační stížnosti, podané proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 2. 2005, č. j. 47 Az 634/2003 – 47, bude třeba, aby si advokát sám zvolil, jak byl ostatně poučen ve výzvě soudu ze dne 5. 8. 2005, č. j. 47 Az 634/2003 – 63.

Nejvyšší správní soud tedy za této situace neshledal kasační stížnost stěžovatele důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Protože žalovanému v tomto stádiu řízení žádné náklady nevznikly a stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. října 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu